

Naša Sloga izlazi svaki 16 dan mjeseca i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 for. a za kmeta 1 for.; razmjerno za pol god. 1 f. a za kmeta 50 novč. Izvan carevine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ *Nar. Posl.*

Oglasi se primaju po navadnoj cieni. Pisma neka se šalju platjene poštarine.

Nepodpisani se dopisi ne upotrebljavaju. Dopisi se ne vraćaju. Uredništvo i Odpravništvo nalaze se *Via S. Francesco N.º 4, piano I*

Godina VII.

U Trstu 1. Junija 1876.

Broj 41.

Franjo Palacky,

koga je pred mjesec danah proslavio ne samo narod česki nego sav slavenski sviet, u zlatnom Pragu dne 26. proš. svibnja izdahnu svoju veliku dušu. Bio se rodio u Hodslavicah u Moravskoj 18. lipnja 1798. godine. Proživio svoj viek pišući povjest česke kraljevine, pa dovršivši eno onomadne svoj celoživotni rad, prigine glavu i ode. Njegovo je mjesto medju prvimi učenjaci i povjestničari našega stoljetja. U Českoj je Palacky i hoće ostati koliko sam česki narod i česka kraljevina, jer je on svojim perom probudio sa sna onaj narod i povratio samosvjesti onu kraljevinu. Pa čim je počela u Českoj silnije i pravilnije kolati slavenska krv, ukriepiše se i uzbujaše slavenski živeci ne samo u ovoj našoj carevini, nego kud se god širom svijeta slavenski zbori i govori. Kolar, Šafarik i Palacky svaki u svojoj struci doprinesoše najviše današnjemu gorostasnomu gibanju slavenskomu; zato kao što je u svoje vrijeme bila Kolarova i Šafarikova, tako je danas smrt Palackyeva obća slavenska žalost. Vječna mu slava!

Pogled po svietu.

U Trstu 31. svibnja 1876.

Što će biti? Evo pitanja, koje se čuje danas u svakom razgovoru, i u svakom društvu. Čemu to pitanje?

Sinoć stiže glas iz Carigrada, da su Turci carigradani ustali proti caru Abdul-Azisu, koji je morao sa prestolja; a mjesto njega da su proglasili turskim carem Murata V., sina pokojnoga cara Abdul-Medjid-Kana. U Carigradu vrijaše već više vremena, pak se bilo lahko nadati svačemu. Onomadne su naime tako zvani Softe, to jest turski bogoslovci, prisili razcara, te je ukloilo neke njim nepovoljne ministre, iz čega se vidilo najjasnije, da su mu popustile ruke i srce. Onda se o njem pripoviedalo, da je na polak poladio, da se krije i zatvara, da nezna pomoći ni sebi ni carstvu, koje se nalazi na rubu propasti. A tako i jest. Ali sad nastaje pitanje, hoće li mu pomoći novi car, Murat V.? Turski Softe misle da hoće. Kako? Softe su najveći turski zanešenjaci, koji su čisto uvjereni, da tursko carstvo propada jedino s toga, što već tobože Turci ne drže kako valja svoje Muhamedove vjere, nego popuščaju Kršćanom i u ovom i u ovom, što se u liepa stara turska vremena nebi bio usudio nitko, kamo li pravovjerni turski car, Muhamedov nasljednik i namjestnik. Softe dakle kane tjerati mak na konae. Tim carigradski prevrat neznači drugo, nego rat na Kršćane dok nestane jednih, ili drugih. Neka su Softe uvjeravali onomadne sviet, da oni priznaju i štaju kršćanske pravice; neka je Murat V. izdao da narod proglaš, što ga, kako se čuje, visoko hvale i Turci i Kršćani: ali kad se promisli, što su Softe i kako znadu Turci šarati, valja reći, da to sve nije drugo, nego turska laž i prevarama. S toga bit će rat i to strašan rat, jer Kršćani neće ni sad popustiti, a Turci će napeti i svoje zadnje sile, da se održe. Pa se već evo i čuje, da Turska nije pristala na savjete, što su joj došli iz berlinskoga sastanka od ministrach triuh sjevernih velevlastih. Čemu je najviše kriva Engleska, koja se odepila od ostale Europe u istočnom pitanju, te tim obodрила Turke na što veći odpor. Ali s druge je strane baš tim svojim postupkom neizmierno olakšala Jer evo, Europa je razdvojena, Srbija i Crna-riješene toga uzla. Jer evo, Europa je razdvojena, Srbija i Crnagora nemare se je bojati kao do sada: sad je dakle vrijeme, da

se osmiele i da udare složno na Turke, te vjekovite tlačitelje našega plemena. A kako se čuje iz Biograda, to će i biti u najkraće vrijeme, jer se tamo sbivaju stvari, kao u dan pred ratom. Generali su imenovani, novci uzajmljeni, novinarski zakon obustavljen, trgovci riješeni nekih dužnostih, a srbska vojska stoji poredana na turskoj granici. Kad je prije petsto godinah palo na Kosovu polju srbsko kraljestvo, na turskom je prestolju sjedio kao i sada car imenom Murat. U povjesti svijeta čitamo, da se sudbina rada igra s imeni, pak da su početnik i dočetnik više puta imenjaci. A nikad ljepše kobi, nego kad bi uskranulo srbstvo na onom istom Kosovu i pod istoimenim carem, pod kim je propalo! Poslje toga pripoviedanja kao da su manje važnosti bojevi, što su se i u ovo petnaest danah vristili med Turci i Kršćani ne samo u Heregovini i Bosni nego i Bugarskoj, gdje je ustanak koliko mlađji toliko svaki dan jači i silniji. S druge se strane čuje, da se i Grec silno giblju, dapače i sami Arbanasi.

Izripovjedav na prvom mjestu: te strane novosti svjetskoga zamašaja, hoćemo na koncu da spomenemo i naše domaće. U Budim-Pešti sjede dakle i viećaju Delegacije naša i ugarska u najboljoj nakani, da naime na vojsci prištede, što im je više moguće; ali im se ministri krepko brane, kako što je i pravo u sadašnjih okolnostih, gdje se carevina od danas do sutra može naći zapletana u rat. Po ministarskom proračunu skupni bi troškovi iznosili za dođuću godinu 114 milijunah i 249,258 f., od kojih 109 milijunah spada samo na vojsku. Čuje se, da će se do skora sastati hrvatski sabor.

U Filadelfiji u Americi otvorila se dne 10. svibnja svjetska izložba. Iz ostaloga svijeta ništa nova, nego da se sve bavi istočnim stvarima; dapače govori se, da će se poradi toga sastati i američanski kongres. Obće je mnjenje, da bi u slučaju rata Amerika pomogla Rusiji.

Turci i njihova vjera.

(Dalje)

Nego vratimo se natrag, pa recimo, da su Mekljani zaprijetili Mubamedu, da će ga pogubiti, ako se neprodje svojih novotarijah. Na što on, postojan i odvažan, kao što mora biti svaki izvadjalac novih mislih, odgovori: *I kad bi metnuli sunce u njegovu desnu ruku, a mjesec u lievu, da nebi odustao od svoje nakame!* Radi te nepodanosti morade se sakriti u neak gradinu, dočim su njegovi malobrojni pristaše atekli u Abisiniju, pokrajinu u Africi. Nakon nekog vremena vrati se opet u Meku te stade na novo propoviedati. U to doba pristade uz njegovu nauku i neki Omar, njegov dotle najljući neprijatelj, a otdađa najvjerniji drug i najžešći branitelj. Dvanaest godinah poslje prvog prividjenja uzlaže, da je noću bio zamaknut u duhu te, prošav kroz sedam nebesah, uznesen do prestolja božjega. Tu da je govorio sa svimi proroci, da su mu tom prigodom bile odkrite sve tajne svijeta, a na prestolju božjem da je čitao zapisane ove arapske rieči: *La Allah ella Allah va Muhamed rasuloh* — to jest: *Neima nego jedan Bog, a Muhamed je njegov prorok!* Valja pak znati, da nije umio ni čitati ni pisati. Ali uzprkos tim čudesnim dogodjajem, koje bi najozbilnije pripoviedao svojim nevjerljivim sugradjanom, u Meki je svaki dan bivalo za njega sve to opasnije. Nu njegova je sreća bila, što mu povjeravaše nekoji Jatrebčani, što su bili došli, da se klanjaju svojim balvanom. Ti ljudi na svojem povratku u Jatreb znadoše stvar tako razložiti, da je jatrebačko starešinstvo zaključilo, poslati Mubamedu u Meku dvanaest najodličnijih osobah s izjavom, da ga priznaju za proroka i da su gotovi braniti ga u svakoj prigodi. Ako ikad ikomu, to je na tu viest odlanulo na srcu Muhamedu, pa kad je malo za tim morao konačno pobjeći iz svojeg rodnog mjesta te tražiti u tudjinstvu svoje utočište, krene ravno put Jatreba. Jatreb bijaše bogata i mogućna trgovačka varoš, a Jatrebčani u vjekovitoj smutnji i zavadi sa Mekljanj. Kad se u Jatrebu pročulo, da ide prorok sa svojom pratnjom, petsto Jatrebčanah, odeveno u svilu i kadifu, uzjaši svoje vilovite arapske konje, pa mu ode na susret, da ga dočeka što je moguće ljepše i dostojnije.

pismo. Moram iztaknuti, da dopisnik izpod Učke nepozna ondašnje mladeži, drugđije nebi tvrdio, da se kćeri mornarah i zanatlijah srame jezika, koga su od majke naučile. Ja sam se osobno osvjedočio, da ondje sve djevojke, koje su kako mi se čini, vesele čudi i bistra uma, medju sobom hrvatski govore, u crkvi se iz hrvatskih knjigah Bogu mole, a i kod kuće po koju hrvatsku knjigu imaju i čitaju. Posebno jih je divota čuti po nedeljah i blagdanih na sastancih i na šetnji različne hrvatske pjesme pjevati. Istina je da kadkada i talijanski prosbore i zapjevaju, ali tko jim može zamjeriti, ako tudje nepreziraju, kad svoje ljube i štiju. O mladicih nemožem ništa kazati, jer su uvijek na moru kako kalubi. Čuo sam ipak, da svaki ima sobom po koju hrvatsku knjigu kao najdražu uspomenu na milu domovinu u dalekom svijetu.

Na posliedku ću opaziti, da mislim da poznam g. dopisnika i da znam, što on zahtjeva od krasotih naše lijepe Liburniji; ali one nisu bile ni u Francuzkoj, ni u Italiji, ni u Njemačkoj, pa što su naučile nimaju drugomu zahvaliti nego svojoj marljivosti i bistrumnosti, dakle čast jim! Toliko sam htio napisati istini za volju i da svijet vidi ov kraj Učke, ako i pomalo da ipak napredujemo. Do vidjenja.

Iz pazinske občine.

Naš Municipij sam sobom zadovoljan spava blažen san. Opocije nima. Obćinski zastupnici, svi jednoga kalupa ili forme, nečine drugo, nego klimati na svaki šari predlog. S toga biva da su mu sjednice mrtve i gluhe. Šta velim sjednice! Ta koliko ih je bilo odkad vlada novo zastupstvo? Ako se ne varam, u vrijeme od blizu pol godine jedna jedina, izuzmemo li onu prvu, u kojoj su se birali glavar i savjetnici. Nekoji misle, da nima važnih stvari na dnevnom redu; drugi da nimaju zastupnici vremena; a treći, da nemaju vlastitog interesa.

Nimaju šta da rade i razpravljaju u ovako velikoj občini? A ceste i komunalni puti na mnogih mjestih zanemareni; ono groblje na lindarskom brdu skoro u razvalinah; škole u lošem stanju. Ta kako sam doznao, nepolaži škole u Gračišću više od 10—12 djaka, u Lindaru 14—17, u Gologorici 8—10, a nešto više u Novakih, akoprem ima u tih podobćinah u svakoj od 60—130 za školu sposobne djece. Zašto nemarmo to gleda sl. Municipij i školsko vieće? Zašto neposile roditelje, da pošiljaju djecu u škola? Zašto se nezauzme, da se netroše novci uzalud, kad nepolaze djeca škole, u kojih malo uče i još manje nauče? Ima bo djece, koja već po drugu ili po treću godinu klupe teple, a još neznaju čitati a komali pisati i računati. Ako kažu pedagogi, da se mora djete naučiti čitati barem u pđ godine, zašto to nebiva kod nas? Ali tko zato i baje? Možda agenti, glavar, ili kotarski nadzornik? Deveta im to briga! Tko ih kada vidi u školah? Pak ni netreba! Ta bili su postavili učitelje zajedno za ravnatelje! Naše škole životare i hiraju, pak će i poginuti, ako se više oblast ne zauzme za nje. Od pazinskoga Municipija, od školskoga vieća občinskoga i pokrajinskoga nečekamo pomoći, nu od e. k. školskoga vieća u Trstu. I ovo i ona mogli su se osvjedočiti u vrijeme od četiri godine i pđ, da su ove čisto talijanske škole drvo tudje, posadjeno u neprikladno zemljište, gdje neće nikad uspjeti!

One, koji misle, da nimaju obć. zastupnici dosta vremena za sjednice, pitam: Tko ih je silio da budu zastupnici? Ako su se pak zagnjeli proti volji naroda, znali su valjda, da treba i nešto vremena žrtvovati za obćinsku korist, drugače, ako ih nije volja skrbiti za narod, koga tobože zastupaju, nek se odreknu svoje časti, pak mirna Bosna! Nu na žalost ima ih med njimi, koji radi časti žele sjediti u Municipiju, ali im smrdi svaki i najmanji trud za obćinsko dobro!

Tko napokon misli, da se nedrže sjednice stoga, što nimaju zastupnici vlastitog interesa, valjda nezna, da su dužni doći zastupnici besplatno na sjednice, dakle taj prigovor jest bez temelja. Što pak u svemu vlada neko mrtvilo, potiče valjda od glave, koji ima i bez Municipija prilično dosta posla. Neimajući od Municipija nikakve plaće, treba da nastoji svojim privatnim radom zaslužiti si što god. Najviše života pokazuju ti ljudi u vrijeme izbora, trudeć se, nebi li koju ribu na svoju udicu ulovili. Nedvojim, da će oni i u predstojećih izborih za sabor napeti sve svoje sile; nu nadam se, da ćemo im taj put bez straha pokazati zube. Ali ako Bog da, o tom ću progovoriti kojom drugom prigodom.

Najvruća zahvala.

Nebrojeni su čini veleđuša i darežljivosti, kojimi Njegovo e. k. Apostolsko Veličanstvo, naš premilostivi Cesar Franjo I., neprestance pomaže uboge i potrebne svojega prostranoga Cesarstva, gradeć si tim bogostećnim putem vjekoviti spomenik u zahvalnih sreih Svojih vjernih podanikah.

Tisuće i tisuće usrećenikah u zahvalnoj molitvi dižu svoja pobožna srea k Ocu nebeskomu, te zazivlju njegov sveti blago-

slov nad okrunjenu glavu Njegova Veličanstva, svojega veleđušnoga pomoćnika i dobročinitelja.

Visoka sreća, pridružiti se tim nebrojenim zahvalnikom, stigne evo i ovu rukavačku Kapelaniju, kojoj ovih danah u njezinoj najvećoj potrebi dodje premilostivo na pomoć Njegovo e. k. Apostolsko Veličanstvo, poslavši joj znameniti dar od 1000 f., da zmogne dovršiti zidanje i ukrašenje svoje nove crkve.

Kolikom zahvalnosti, kolikim veseljem i kako tronutim srcem pozdravi ovaj bogoljubni puk taj znak Carske milosti, može dokučiti i opisati jedino onaj, koji se nahodio u crkvi, kad mu se naviestio rečeni visoki dobročin. A imao je i razloga, Carska mu bo ruka dodje na pomoć u najvećoj sili, jer ni za najboljih ljetinah nemože živiti od svoje zemlje nego čigli četvrt ljeta, druga tri pako mora preživiti, baveći se kojekakvim obrtom, što kod kuće što u tudjinstvu; a prošloga je četvrtljetja to za gradnju grobišća sa crkvicom, to za novu svećeničku kuću, to za zvonove i crkveno ruho imao toliko troškovah, da mu bez toga previšnjeg dara nebi bilo nikako moguće, dovršiti spomenute nove crkve.

Toga radi podpisano Upraviteljstvo drži za svoju prvu i najsvetiju dužnost, objaviti svijetu taj veleđušni čin, ključ u ime svoje i svega ovoga zahvalnoga puka iz svega srca u najvjernijoj podaničkoj odanosti: Da Bog živi, uzdrži i brani Njegovo e. k. Apostolsko Veličanstvo Franja Josipa! Da Bog živi, uzdrži i brani svu Njegovu prejasnu Carsku kuću!

Rukavae, u Kastavskoj župi, mjeseca svibnja 1876.

Upraviteljstvo područne crkve sv. Luke.

Pravila za timarenje blaga.

Tko hoće, da ima od svoga blaga svake ruke koristi i to od teglećega da bude krepko i jako, od muzare da daje dosta i dobra mlieka, tomu valja paziti ne samo na krmu već i to poglavito na timarenje ili dvorbu u obće. U tom pogledu može se prisposobiti blago mladu vinu; ti možeš ubrati najbolji mošt ili mlado vino, pak ćeš ipak piti „rampaš“, ako ne znaš njim u podrumu ili pivnici kako valja postupati. Zato evo glavnih deset zapoviedi, na što valja paziti u štali.

1. Nastoj si štalu tako urediti, da može u nju zrak i sunčano svjetlo; u zadušenoj, smrdljivoj sveudilj tamnoj štali mora zakrčljati i najzdravije i najljepše blago.
2. Imaj uvijek na umu, da je *čistoća pol života* — drži dakle čisto ne samo blago već i jasje i svu spravu, da može blago tečno jesti. Tisuć puta krive su nečiste jasje, da blago ne ždere krme čisto i do kraja i da polovicu pod se baca.
3. Drži se ure u podavanju obroka.
4. Ne napajaj zimi nikada vodom, što si ju istom iz zdenca izvukao ili iz ledenoga potoka donesao, već ostavi prije napajanja koji sat vođu u čistoj posudi u štaji, da se malko stopi.
5. Pazi kod teglećega blaga da mu nebude jaram pretežak ili pretiesan a na isto to pazi kod hamova, da se blagu šija ne žulji, jer se tim blago bez potrebe muči, a često dobavlja ranah, koje se dadu teško ili s velikim troškom i gubitkom vremena izliječiti.
6. Čuvaj se svakoga vraćanja ili coprije i ne vjeruj nikakvomu čudotvorcu ni čudotvornim ljekovom, jer je to nedostojno za pametna i razumna muža. Kad ti treba lieka, potraži ga u valjanjoj knjizi ili u izkusna, pametna čovjeka.
7. Ne prigoni blaga na pretežko ili predugo djelo; jer se ni blago ne smije siliti na ono, čega ne može s Ušti iztrudjenu ili umorenu maršetu potrebit počinak, da si može na mekanu i suhu mjestu odahnuti i počinuti.
8. S bojazljivim ili nepručenim blagom ravnaj blago i ljubežno, da ga jošte više ne smutiš; i niemo živinče ljubi čovjeka, koj mu je blag i prijazan pa će ga prije slušati i priučiti mu se nego li onomu, tko nad njim psuje i više te ga gura i lupa.
10. Pamti dobro, da je blago tvojim dobrim pomoćnikom pa da se surovo, glupo postupanje s njim protivi i čovječjoj čadi i božjemu zakonu.

(Seoski Gospoder).

Različite viesti.

* Crni glasi. Sa svih stranah našega carstva, s ovu i s onu stranu Litave, dolaze najerniji glasi o silnoj škodi, što ju je nanelo svakojakoj ljetini prošlo zlo vrijeme. Po gorah snieg, po dolinah voda, po ravninah mraz, a svuda neobična studen i vjetar — eto svibijskog ljetošnjeg cvieća, koje će stopram na zimu mirisiti kako valja, kad naime nebude u kući ništa, a kod trgovca sve drago i predrago. Iz Česke, Moravske, Poljske i ostalih sjevernih pokrajinah javljaju, da im je led i mraz svuda zadavio usjeve; isto takvi glasi dolaze iz Ugarske, gdje je trsje postradalo tako, da se nije nadati baš nikakvoj berbi ili trgatbi. U Hrvatskoj su povrh toga vode, što su sišle iz svojih koritah te se kao more razlile po najplodnijih tamošnjih poljanah, učinile neprocjenivu štetu. U Kranjskoj, naime okolo Ljubljane, dogodila se ista nesreća. U ovih naših stranah svim tim nevoljam pridružiti se još i

silni vjetar, pravi vihar, što je oblomio i oklatio vočke, a trsje baš smotao i povaljao, da ga je teškoća gledati. Ali ta nesreća nije zadjela samo nas, nego skoro svu ostalu Evropu, pa se čulo, da je snježilo u svibnju u takvih predjelih, gdje je i u samu zimu snieg najveća riedkost, kakono u južnoj Italiji. Iz jedine Rusije dolaze povoljni glasi o usjevih, koji da liepo napreduju, jer da se odskora dobrahno namočilo, dočim su se ljudi bojali, da će jih zatrti proljetna suša. Hvala Bogu što je barem negdje bolje nego kod nas!

* **Požar.** U sabotu dne 27. od 5 do 7 ure po pódne izgorio je ovdje do tla tako zvani Mauronerov Teatar. Zidao se 1827. g., a bio jedan od najprostranijih u Trstu. Kod te nesreće bila je prava sreća, što se dogodila danju, jer da se bude samo tri sata kasnije, bilo bi svašta; buduć se baš onoga večera spremao tamo silni sviet, barem 3000 dušah, da sluša prvoga pjevača, kojemu bješe namijenjen cio prijam. Bio je oštećuran za 60,000 f. Druge se nesreće nije pripetilo.

* **Prijateljski savjet.** Tršćanski list „Il Nuovo Tergesteo“, pripovjedajuć po hrvatskih listovah, kako su mladoga umjetnika Krežmu svuda liepo dočekivali, kad je iz Rieke putovao u Karlovac, dodaje u najprijaznijem smislu: „Ali neka se mili mladenac nezaboravi još uvijek učiti te učiti.“

* **Gradska tršćanska Bolnica.** Dne 30. proš. travaja nalazilo se u Bolnici i k njoj pripadajućih zavodih 980 osobah, naime mužkih 486, a ženskih 494 glavah, ovako razdijeljenih: U Bolnici osobah 723 (mužkih 379, ženskih 344 glavah); u Radjališću 18 roditeljah, u Sirotišću: 89 dočetah (45 mužkoga, 44 ženskoga spola), a 43 dojilje; u Ludnici 107 liceh (62 mužkarcah, a 45 ženskinjah).

* **Obćinski izbori u Tinjanu,** kako čnjemo, hoće biti tamo negdje prama polovici tek. mjeseca junija. Tinjanci, Križanci i Snpetarci, evo vam najljepše prilike, da osvjetlate pred svietom svoje pošteno slavensko lice. Izberite za svoje zastupnike one vriedne ljude, za koje ste se, kako se ufamo, već odkada dogovorili, ljude naime, koji ljube svetu kršćansku vjeru i svoju staru narodnost te naš mili i sladki jezik. Spomenite se onoga zadnjega dopisa iz Tinjana u ovom našem listu, pa ajde svi složno na birališće, kao da ste jedna duša i jedno tielo: Nitko od vas nedaj glasa proti svojemju osvjedochenju, makar vas obasuli srebrom i zlatom od pete do glave. Čovjek neima nego jednu dušu i jedno lice: neka to oskvrni, pa je izgubio sve na ovom i onom svietu!

* **U Solunu od Turakah ubijeni kousuli,** njemački i francuski, bjehu pokopani velikom svečanošću uz pratnju europejskih vojnikah, izkrcanih sa ratnih brodovah, prispijelih u Solnu na glas onoga mrzkoga i izdajničkoga pokolja, na koji se sva Europa još neprestano zgrozava. U Solunu se pred hiljadom godinah rodiše sveta braća Ciril i Metod, naši slavenski Apustoli. Dao Bog, odkud nam je sinuto svjetlo evangjelske istine, da nam sine i sunce narodne slobode!

* **Naša braća Bugari** su se pripravljali cielih sedam godinah na ovo, što sad rade, da se ako Bog da oslobode i spase. Sedam naime godinah nabirali su novce od kuće do kuće novčić po novčić, pak je slali u strane zemlje, da nabave oružje i ostalo potrebno za ustanak. O bugarskom junačtvu pripoviedaju se čudesa. Tako se pripovieda, da su nekoliko njih Turci obkolili u nekoj crkvi, a oni da su volili poginuti svi do jednoga, nego predati se živi Turkom. Njihovi vodje su Volov i Benkovski. Vrhovni se zapovjednik nezna, ali se čuje, da jih vodi veoma mudro i oprezno.

* **Političke osobe po Crnojgori.** „Pol. Corr.“ donese neki dan dopis iz Kotora, gdje se u kratko nabrajaju i opisuju političke osobe po Crnojgori. Poslije kneza Nikole prva je osoba u zemlji Božidar Petrović. Član dinastije poslan je za mladih noguh u Pariz, gdje je nekoliko godinah učio u zavodu „College Louis le Grand“. Božidaru je sad istom 30 godinah. On je predsjednik senata, a to je najviše mjesto iza kneza. U toj službi bere najveću plaću što se daje u Crnojgori, a ta iznaša 5000 franakah na godinu. Tast knežev, Petar Vukotić Stefanov, ima čast podpredsjednika senata, vrsti državnoga vieća. Vukotić je po zemlji i izvan nje poznat i štovan, kao iskren i vrlo vriedan čovjek. U senatu siede Bajo Bošković, Marko Miljanić, Andro Gjuruvjé i arkimandrit

Ljubiša. Osim senata ima Crnagora ministarstvo, sastavljeno od četiri odsjeka. Ministri su ujedno i tajnici odpravitelji, te beru po 2400 franakah. Vanjskimi poslovima upravlja prvi knežev pobočnik, Stanko Radović, koji je ujedno pukovnik glavnoga štopa. Izučio je vojničke nauke u St. Cyru u Francuzkoj. Vojvoda Mašo Vrbica ima unutarnje poslove i brigu na trgovinu i na poljodjelstvo. Mašo je najbogatiji Crnogorac. Pop Ilija Plamenac ravna ratnim odsjekom, a Gjuro Cerović financijami. Crnogorski dohodci iznašaju poprieko malo više od 300,000 franakah na godinu.

* **† Gjeneral John** umro je onomadne u Beču od nagle smrti. Bio je jedan od najvrlijih gjeneralah i pravi austrijanac, s toga ni najmanje prijatelj današnjim vladajućim strankam s ove i s one strane Litave.

* **Gliskra,** poznati slavenski odpadnik, reče u Delegaciji, da on na Sofijskoj crkvi u Carigradu voli gledati turski polumjesec, nego častni kršćanski križ. Evo kamo dospije čovjek, kojim vlada strast i mržnja proti narodu, iz kojega je potekao.

* **Magjari i poštenje.** Bečki list „Deutsche Zeitung“ kaže, da je magjarsko trgovačko poštenje takvo, da im se nemože dati ništa na vjeru, nego tko mora da ima posla s timi ljudi, da je najsigurnije da s njimi trguje iz ruke u ruku, to jest, za gotove novce.

* **Krvavi snieg.** Čita se u talijanskom listu „Il Giornale di Udine“, da je na gorah Lovinzolo, Chaupa, Avvenis i Felchia zapao snieg, a po sniegu dale se tamno-ervene pruge kao da su od krvi. Dosad da se nije mogao pronaći uzrok tomu pojavu, ali se drži, da to nije drugo, nego sitan crveni pjesak, što ga vjetar digao sa afrikanskih pješćanih pustarah, pa dovitlao u ove strane. To da se je već i dosad za pamćenja ljudi tamo dogodilo, pa tomu pojavu da tamošnji sviet veli *krvavi snieg*.

Pregled tršćanskoga tržišta.

Pšenica iz Tangaroga prodavala se po fior. 12.61 svakih 100 kilog. - Girėka-Galac po fior. — Rumelija po fior. 11.16 u Italiju. Kukuruz iz Romanje po fior. 6.50-6.77 iz Bosne po fior. 6.61. Raž iz Burgas-a po fior. 7.65. Zoh svake vrsti po fior. 9.40. Voće, Naranče iz Sicilije po f. 4. Limuni iz Sicilije po fior. 3 do 4 za svaku skrinjicu. Smokve iz Kalamate po fior. 11—12 $\frac{1}{2}$. Ulje iz Italije po fior. 44 do 57, iz Kerša po fior. 43, iz Dalmacije po fior. 43-44 iz Istre po fior. — za 100 kilog. Kameno ulje po fior. 17—18 brez skonta. Kože janjeta po f. 80—85 Dalmatinske po fior. 55—60 za 100 kusi, volovje suhe po f. 107 do 134 Istarske, dalmatinske i bosanske po fior. 72 do 125 Amerikanske po fior. 98 do 134. Kava Mokka po fior. 127—129 Ceylon po fior. 146—148 S. Domingo fior. 94—103 Rio po fior. 96—104. Cukar austrijanski po fior. 35 $\frac{3}{4}$ —36 $\frac{1}{2}$. Bakalar po fior. — za 100 kilog. Lies, daske koruske fior. 52—92, iz Štajerske fior. 45—74 duge hrastove fior. 23—25.

U Administraciji „Naše Sloge“ prodaje se

NOVA SLIKA

Devetero vodjah i junakah iz ustanka u Bosni i Hercegovini.

Slika ova veoma liepo izradjena, 90 centimetarah duga i 63 široka, košta samo f. 1 nvč. 20.

Bez ove slike nebi imala biti nijedna Čitaonica, obitelj ni rodoljub, koji se interesuje za ustanak u Bosni i Hercegovini, i to tim više, što joj je ciena tako malena, da si ju svaki lahko nabaviti može.

Dobro bi bilo da bi se mnogi istog mjesta ili sela sakupili, te nam novce poslali ukupno po poštarskoj naputnici, il da nam *Korespondenz-Kartom* jave, koliko slikah žele imati, a mi bismo jim je svim ujedno po Pošti *revalsom* (per *Nachname*) odpravili.

Ték Novacah polag Borse u Trstu

od 1— 15 Maja 1876.

NOVCI	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Čaraki dukati (ceklini)	5.04 $\frac{1}{2}$	5.04 $\frac{1}{2}$	5.02	5.02	5.02 $\frac{1}{2}$	—	5.63	5.63	5.64	—	5.68	5.67	—	—	—	—
Napolconi	9.55	9.56	9.54 $\frac{1}{2}$	9.54	9.51 $\frac{1}{2}$	—	9.54 $\frac{1}{2}$	9.54 $\frac{1}{2}$	9.57 $\frac{1}{2}$	—	9.63 $\frac{3}{2}$	9.53 $\frac{1}{2}$	—	—	—	—
Lire Ingleske	11.98	12.—	11.97	11.96	11.97	—	11.97	11.97	11.98	—	12.05	12.06	—	—	—	—
Srebro prid (aggio)	103.25	104.35	103.—	103.—	103.15	—	103.35	103.15	103.—	—	103.—	103.15	—	—	—	—

A. Karabalić: Vlastnik.

Izdavatelj i odgovorni urednik A. Novak.

Tisk. Sinovi K. Amati.